

**GENERALITAT
VALENCIANA**

Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica
i Transició Ecològica

SOTSSECRETARIA

INFORME MENSUAL CONJUNTURA AGRÀRIA I SEGUIMENT DE LA SEQUERA

DESEMBRE 2022

**ESTUDIS AGRARIS
ALACANT**

Índex

1. RESUM.....	5
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS.....	7
2.1. TEMPERATURES.....	8
2.1.1. Hores de fred.....	10
2.2. PRECIPITACIONS.....	11
2.2.1. Precipitació any agrícola.....	13
2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒL.....	14
2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera).....	14
2.5. VENT.....	15
3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS.....	15
3.1. XÚQUER.....	15
3.1.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat.....	16
3.2. SEGURA.....	18
3.2.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat.....	18
3.2.2. Transvasament Tajo-Segura.....	19
4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS.....	19
4.1. DANYS.....	19
5. ESTAT DELS CULTIUS.....	20
5.1. CEREALS DE GRA.....	20
5.1.1. Cereals d'hivern.....	20
5.2. LLEGUMINOSES.....	21
5.3. FARRATGERES.....	22
Alfals.....	22
5.4. INDUSTRIALS.....	22
Espígol.....	22
5.5. TUBERCLES.....	22
Moniato.....	22
Creïlla.....	22
5.6. HORTALISSES.....	23
Bledes.....	23

Alls.....	23
Carxofa.....	23
Api.....	24
Albergínia.....	25
Bròcoli.....	25
Carabasseta.....	26
Carabassa.....	26
Ceba.....	26
Xirivia.....	27
Col.....	27
Coliflor.....	28
Escarola.....	28
Espàrrecs.....	29
Espinacs.....	29
Faves.....	29
Fenoll.....	29
Bajoca fina.....	29
Encisam.....	29
Nap.....	30
Napicol.....	30
Cogombre.....	30
Julivert i altres aromàtiques.....	31
Pimentó.....	31
Romanesco.....	31
Tomaca.....	31
Carlota.....	32
5.7. CÍTRICS.....	33
5.7.1. El Baix Segura.....	33
5.7.2. El Baix Vinalopó.....	33
5.7.3. La Marina Alta.....	34
5.7.4. L'Alacantí.....	34
5.8. FRUITERS.....	36
Alvocat.....	36
Garrofera.....	36
Caqui.....	36
Magraner.....	36
Palmera datilera.....	36
Nispro.....	38
5.9. AMETLER.....	38

5.10. VINYA DE TAULA.....	38
5.11. VIVERS VINYA.....	38
5.12. OLIVERA.....	39

1. RESUM

Desembre va seguir la tendència dels mesos anteriors quant a temperatures, amb una mitjana de 13,01 °C es va situar 2,29 °C per damunt de la mitjana interanual (Xarxa SIAR 2006-2021), qualificant-lo d'**extremadament càlid**. Tant les màximes com les mínimes van superar en 2,58 °C la mitjana històrica, per la qual cosa es va tractar del mes de desembre més càlid de la sèrie des de 2006. Tot això va tindre repercussió en l'evolució dels cultius, la fenologia, la qualitat dels fruits i en el desenvolupament d'afeccions per l'alteració del cicle d'algunes plagues. A tot això s'hi hagué d'afegir les escasses hores fred acumulades que, si no s'incrementen considerablement el mes de gener i la primera quinzena de febrer, previsiblement, podria afectar la brotada dels fruiters.

Las precipitacions més importants del mes es van produir en la primera quinzena, especialment el dia dos quan la pluja va ser més generalitzada. L'acumulat va aconseguir 36,55 l/m² que va significar un 9% menys que la sèrie històrica contemplada. Segons AEMET el mes es va qualificar com **pluviomètricament normal**. La comarca que major quantitat d'aigua va recollir va ser la Marina Alta.

Les sèmbras de **cereal d'hivern** en les zones de secà es van impulsar amb les pluges de principis i mitjans de mes, que també van contribuir al bon desenvolupament de les plantacions realitzades al novembre.

Van prosseguir els trasplantaments escalonats d'hortalisses **d'hivern** com encisams, api o cebes. Així mateix, va continuar la recol·lecció d'algunes d'aquestes hortalisses i del primer sùmmum de les carxofes en les diferents àrees productores. En l'Alt Vinalopó es van arrancar diverses arrels i es van mantindre les sèmbras sota manta tèrmica de carlota. Els **tubercles** en període d'arrancada van ser el moniato a les comarques meridionals i la creïlla de verdete en l'Alt Vinalopó i en el sud de la província; on van continuar les sèmbras de creïlla de collita.

En **cítrics** seguiren els tractaments preventius contra diferents plagues. Al Baix Segura va començar la recollida de la mandarina híbrida *nadorcott*, va prosseguir la de clementina *clemenules*, mandarina híbrida *clemenvilla*, taronja *navelina*, llima *fina* i aranja i va finalitzar la de clementina *orogrande*. A la Marina Alta va començar la recollida de les mandarines híbrides *ortanique* i *tang gold* i la d'aranja *roja*, es va mantindre la de mandarina híbrida *clemenvilla* i la de les taronges *navelina* i *sal·lustiana*, i va finalitzar la de clementina *clemenules*. En les principals àrees productores s'observà una caiguda generalitzada de la producció.

En **fruiters** es va mantindre la recollida d'alvocat i dàtils i va concloure la de magrana. El nispro a la Marina Baixa va presentar una gran disparitat d'estats fenològics. En totes les àrees fruiteres van prosseguir les feines de poda i labors de manteniment pròpies de l'època.

Va finalitzar la recol·lecció de **raïm de taula** al Vinalopó Mitjà amb la varietat *aledo* i van començar les tasques de poda.

La campanya de l'olivar va finalitzar al Comtat a l'Alcoià, al Vinalopó Mitjà i al Baix Vinalopó, i va continuar en l'Alt Vinalopó, la Marina Alta, la Marina Baixa i l'Alacantí. En general la collita s'observava sensiblement inferior a la de l'any anterior.

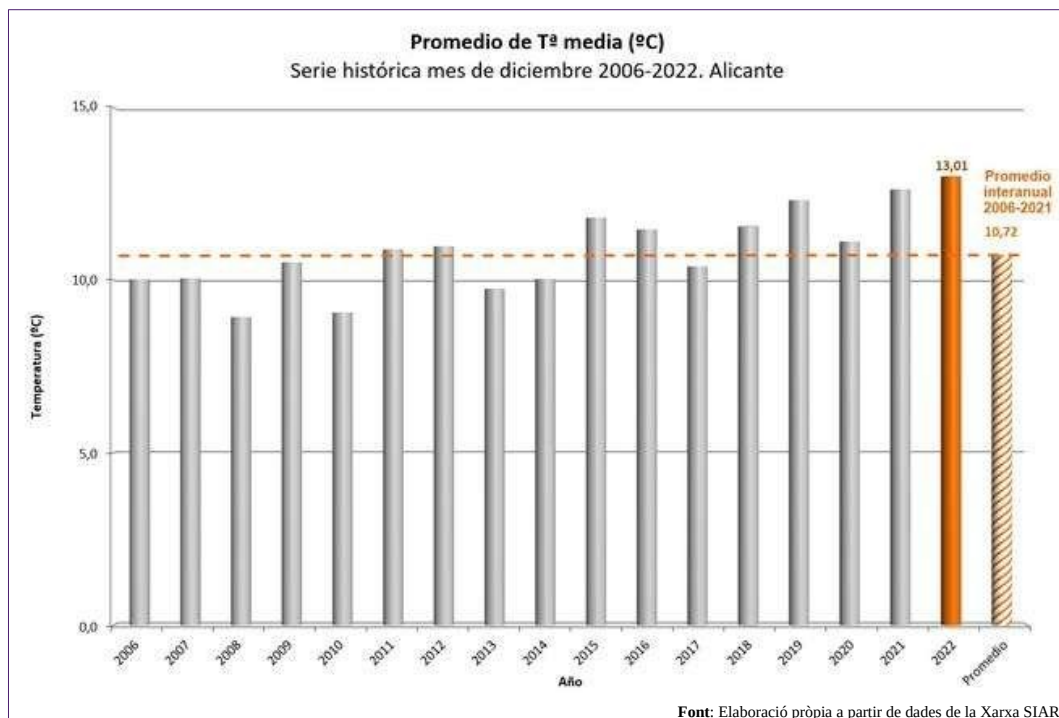
2. INDICADORS AGROMETEOROLÒGICS

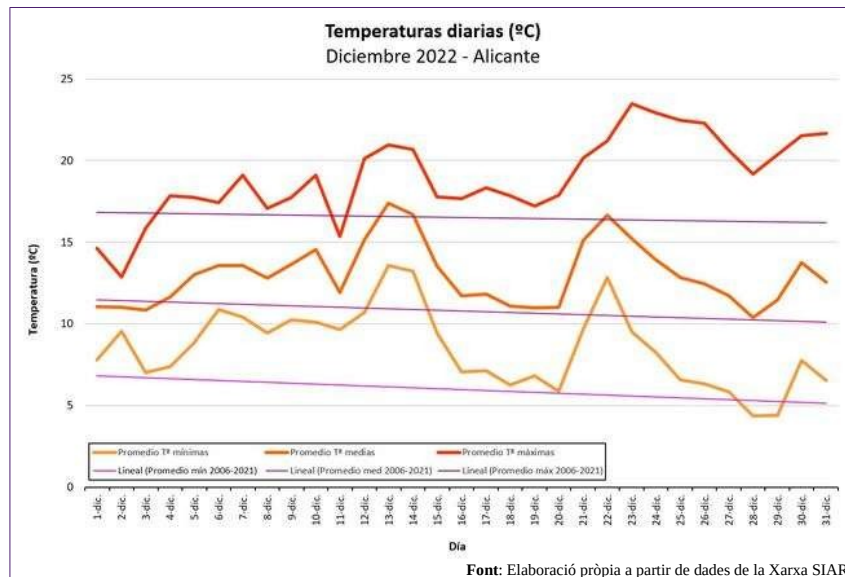
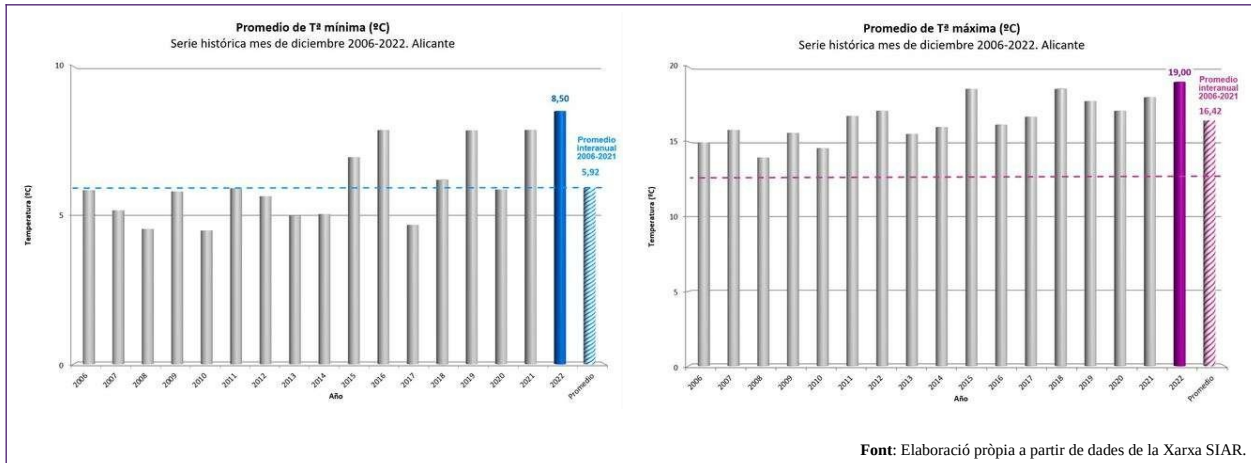

2.1. TEMPERATURES

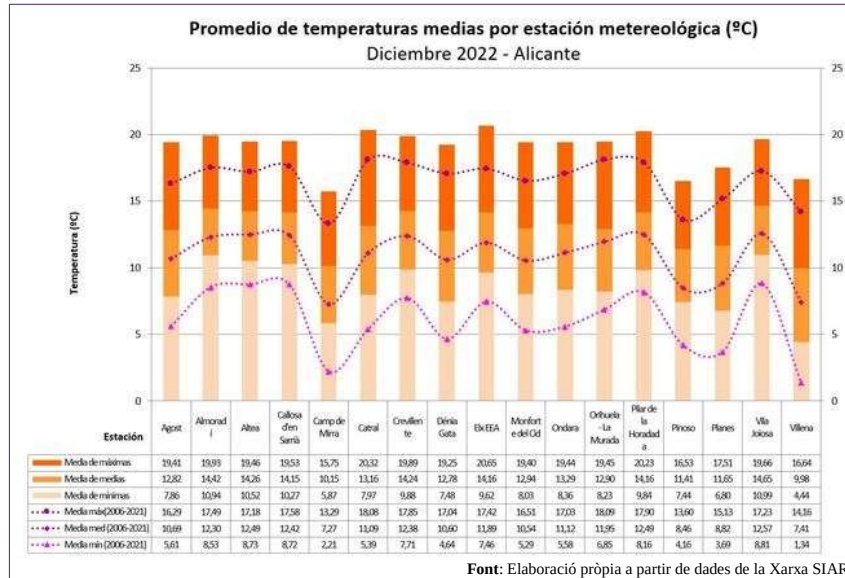
A la província d'Alacant desembre va ser un mes *extremadament càlid* amb un temperatura mitjana de 13,01 °C, 2,29 °C més que la mitjana històrica 2006-2021 (Xarxa SIAR), la qual cosa percentualment va suposar un 21% més. Va ser el mes més càlid de tota la sèrie, superant a 2021 i 2019. Segons AEMET no hi ha precedents d'un mes de desembre tan càlid a la Comunitat Valenciana. Aquest desfasament de temperatures va provocar, en alguns casos, la floració d'ametlers i cítrics fora de temporada, a més de generar un solapament de cicles en els programes de plantació d'algunes hortalisses com les carxofes híbrides, api o encisams, ocasionant una acumulació de collita. Alguns productes hortícoles es van veure afectats en la disminució de la seua compacitat i cabdellament. Així mateix aquesta calor va provocar l'escurçament dels cicles de desenvolupament d'algunes plagues així com la seua permanència en el temps. Addicionalment aquestes temperatures combinades amb la humitat van augmentar la incidència de malalties fúngiques.

Les nits i els dies van ser més càlids que la mitjana interanual, 2,58 °C més en tots dos casos. Igual que el mes de novembre, la distribució de les temperatures al llarg del mes va ser irregular, amb la particularitat que tant les màximes com les mínimes, excepte un parell de dies, es van mantindre per damunt de la línia de tendència interanual. El dia 29 de desembre es va donar la màxima oscil·lació tèrmica (15,97 °C), i el 13 la màxima diferència de la mitjana amb la mitjana històrica (6,96 °C).

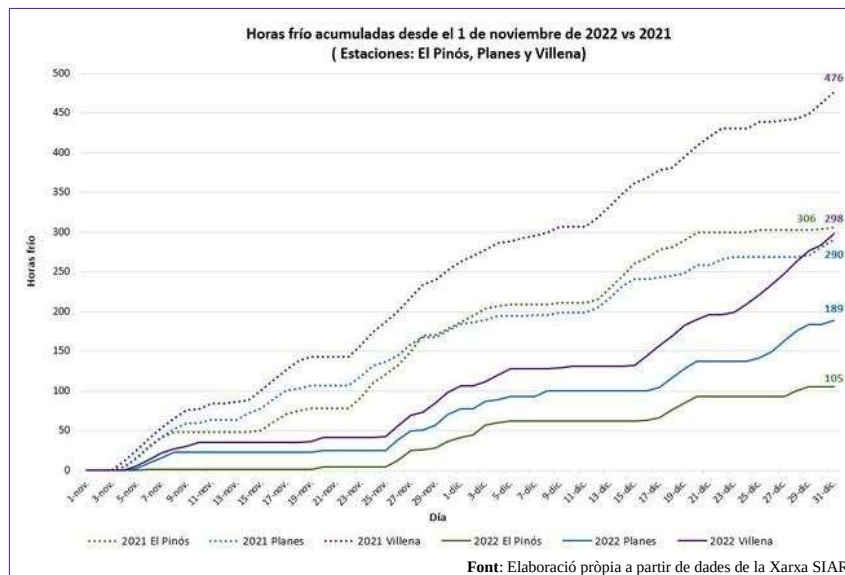

Els cinc observatoris que van presentar majors divergències de temperatura mitjana amb la mitjana històrica van ser d'interior, destacant les estacions del Pinós i Camp de Mirra, amb una diferència de 2,95 °C i 2,88 °C, respectivament. Segons AEMET, molts observatoris van superar el rècord històric de temperatura mitjana mensual amb registres de més de cent anys, entre ells el d'Alacant.

2.1.1. Hores de fred

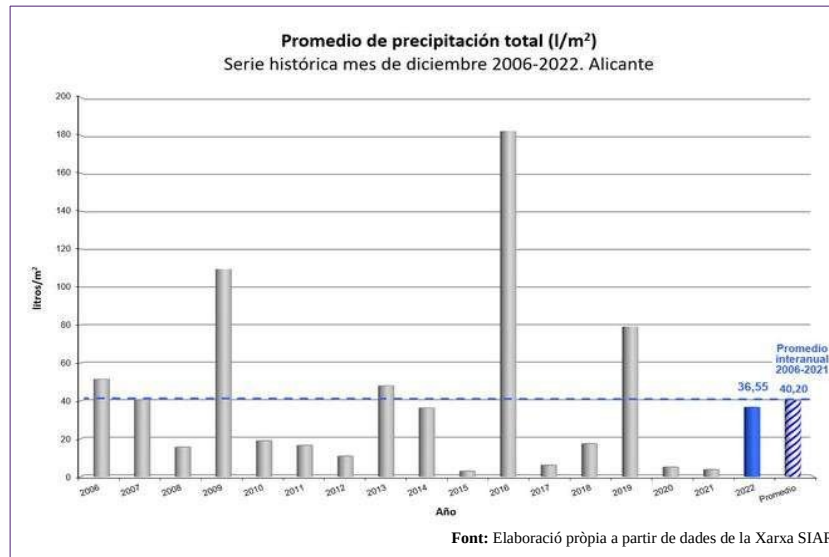
Les hores de fred acumulades des de l'1 de novembre en les estacions del Pinós, Villena i Planes van ser un 66%, 37% i 35% inferiors a les de l'any anterior, respectivament.

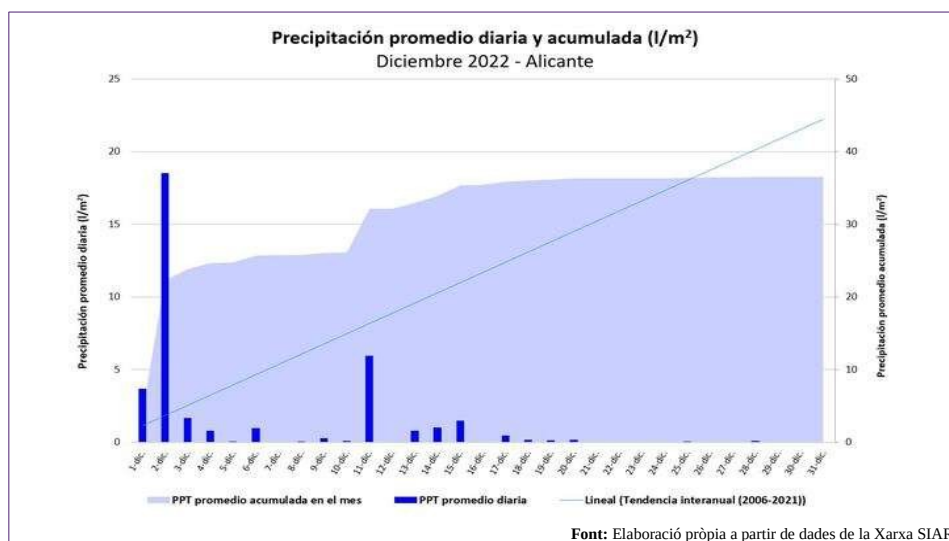

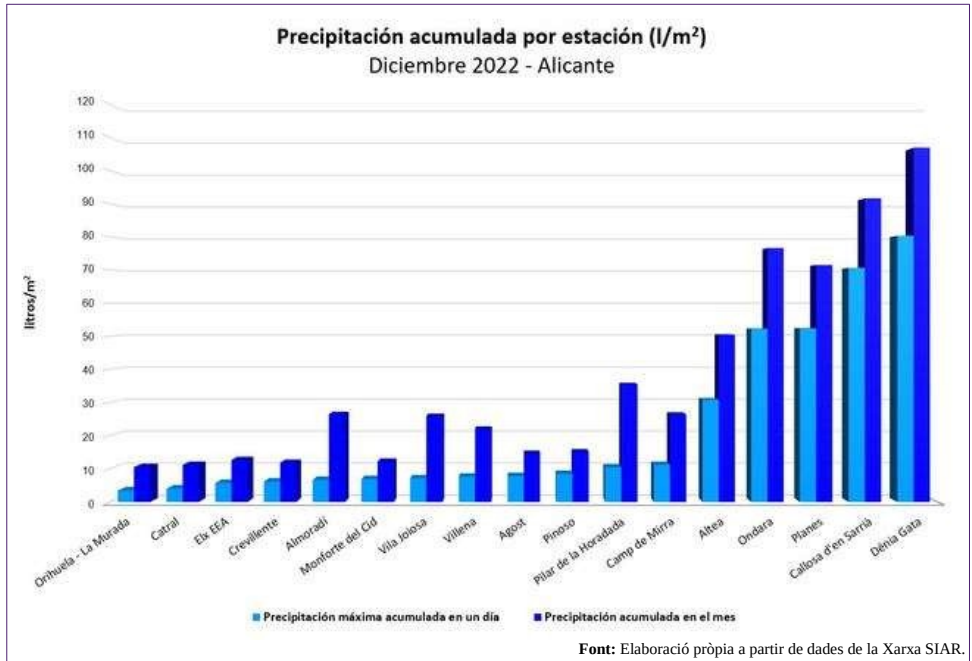
2.2. PRECIPITACIONSⁱ

Al desembre la precipitació mitjana va ser de 36,55 l/m², el que va suposar un 9% menys que la sèrie històrica (2006-2021) Xarxa SIAR. Segons AEMET el mes es va qualificar de pluviomètricament *normal*.

Les precipitacions més importants es van registrar el dia 2 de desembre. Els majors acumulats parella aqueix dia es van observar en la Marina Alta, principalment en els observatoris de Dènia, Planes i Ondara (80,30 l/m², 52,32 l/m² i 52,20 l/m²). Aqueix mateix dia en la Marina Baixa es van recollir 70,60 l/m² a Callosa d'en Sarrià.

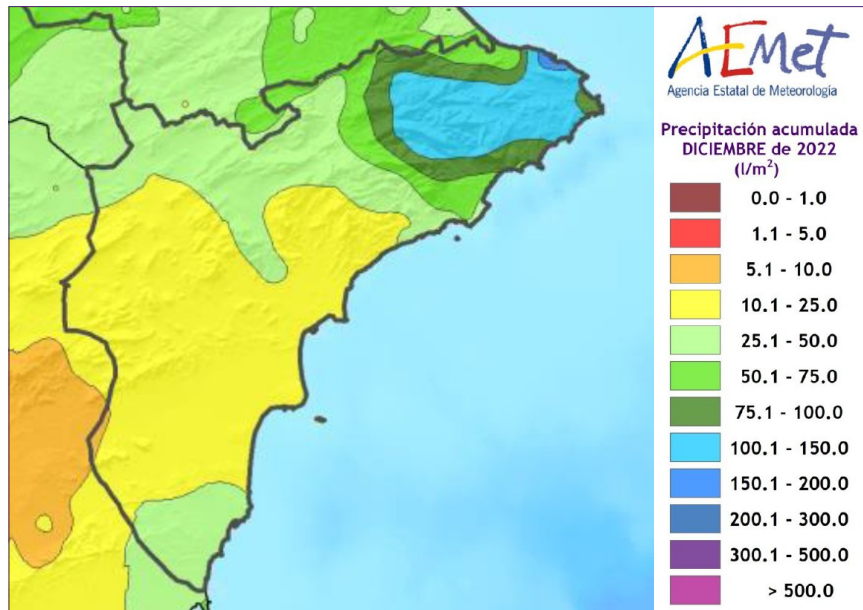
Segons AEMET els màxims acumulats en tota la Comunitat Valenciana es van donar a la Marina Alta (127,6 l/m² a Parcent; 117,6 l/m² a Xàbia (Montgó), 116,8 l/m² a Orba, 115,1 l/m² a Gata de Gorgos). El caràcter del mes va ser *humit* o *molt humit* a la Marina Alta, la Marina Baixa i el Baix Segura.

Precipitació acumulada (AEMET)

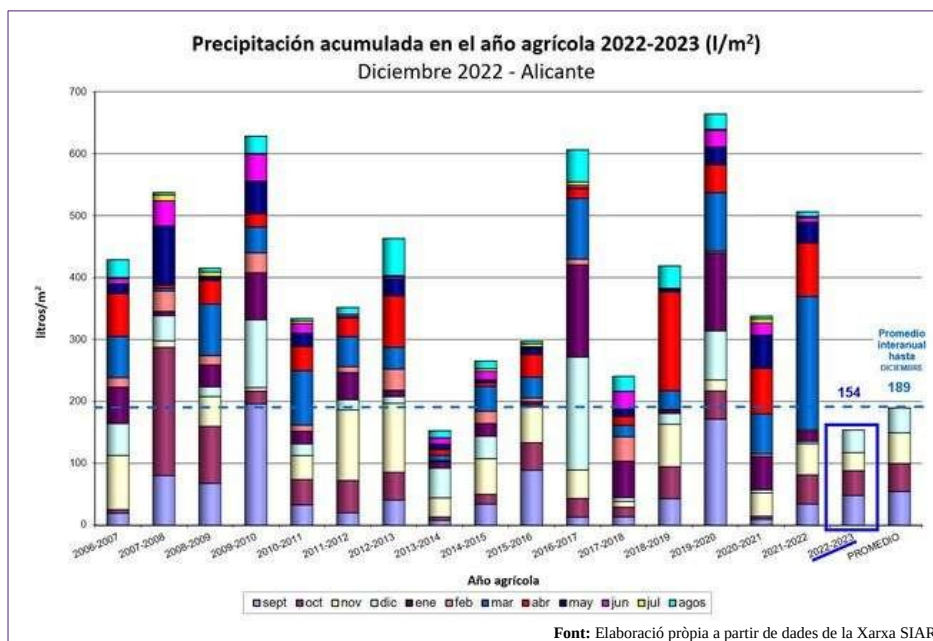

Caràcter pluviomètric (AEMET)

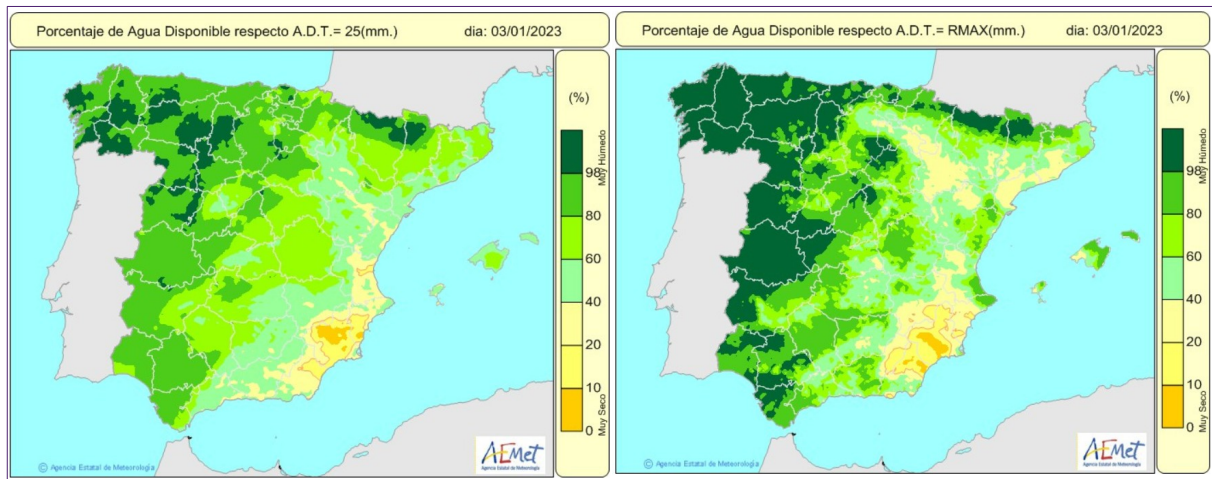
2.2.1. Precipitació any agrícola

L'acumulat de l'any agrícola des de l'1 de setembre va ser de 154 l/m², la qual cosa suposa un 19% menys que la mitjana interanual (189 l/m²). Aquest dèficit es deu a les escasses pluges de la tardor.

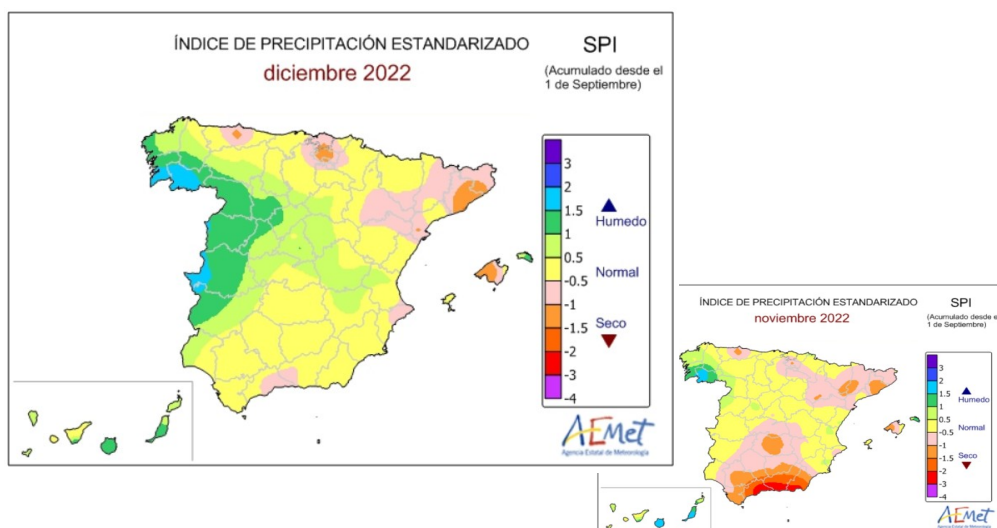
2.3. RESERVA D'HUMITAT DEL SÒLⁱⁱ

A la fi de mes, la reserva d'aigua de les capes superficials es va distribuir de manera irregular al llarg del territori, entre el 40% i el 60% de disponibilitat en el litoral de la Marina Alta i nord de l'Alt Vinalopó, per davall del 10% en el nord-est del Baix Segura i en la resta del territori entre el 10% i el 40%. Quant a la reserva d'aigua en les capes inferiors a la Marina Alta es va enquadrar entre el 80% i el 98%, al nord de la Marina Baixa entre el 40% i el 80%, i en la resta de la província entre el 20% i el 40%, excepte dues xicotetes àrees entre el 10% i el 20%.

2.4. ÍNDEX DE PRECIPITACIÓ ESTANDARDITZAT (Índex de sequera)ⁱⁱⁱ

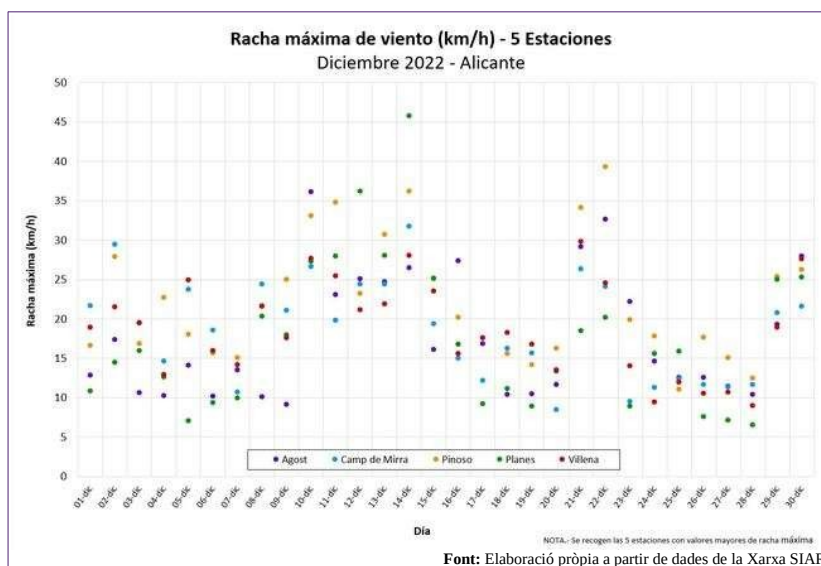
L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) de novembre segons l'aigua acumulada des del començament de l'any agrícola (1 de setembre) mostrà valors entre -1 i -0,5 vegades la desviació estàndard a la Marina Alta, la Marina Baixa i part del Comtat i de l'Alcoià, en la resta del territori es va situar entre el -0,5 i 0,5.

2.5. VENT

Al llarg del mes de desembre no es van registrar ràfegues de vent especialment preocupants.

3. SITUACIÓ DELS EMBASSAMENTS I RECURSOS CIRCULANTS

3.1. XÚQUER

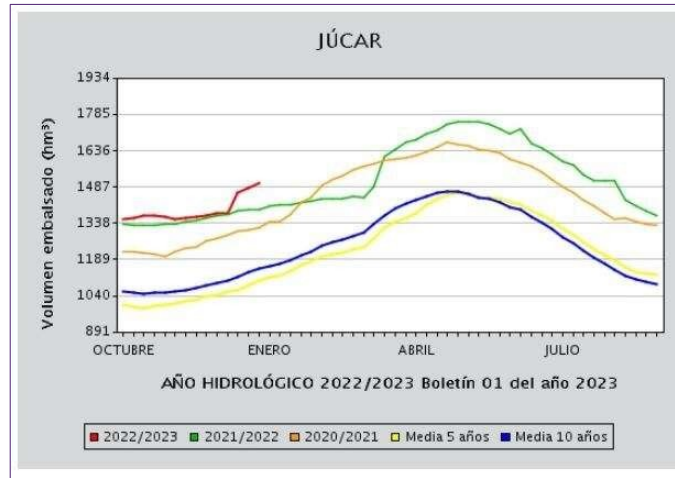
La situació dels embassaments de la conca va presentar els següents valors a 2 de gener de 2023:

EMBALSE	CAPACIDAD Hm3	EMBALSADO Hm3	% S/TOTAL	Variación (en Hm3) respecto 26/12/2022
Sistema MARINA BAJA				
AMADORIO	15,8	7,56	47,74%	0,03
GUADALEST	13,0	7,96	61,28%	0,15
Sistema SERPIS				
BENIARRES	27,0	16,52	61,18%	0,08

Font: Part estat embassaments. CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

El volum d'aigua del conjunt d'embassaments del Xúquer, seguint la tendència del mes anterior, va ascendir un 9% respecte als valors del mes passat, mantenint-se per damunt dels últims 10 anys.

Capacitat total (hm ³)	Embassat a: 2/1/23 (hm ³)	% S./Capacitat total
2.698	1.500	55,6

Font: Butlletí hidrològic. MITERD

3.1.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat ^{iv}

L'índex d'estat d'escassetat (IEE) per a cada unitat territorial d'escassetat (UTE) va ser el següent:

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

La situació al llarg d'un any de les diferents UTE es reflecteix en la taula següent, on es pot observar com totes les unitats territorials es van mantindre en situació de normalitat.

ÍNDEX D'ESTAT D'ESCASSETAT

UTE	ene-22	feb-22	mar-22	abr-22	may-22	jun-22	jul-22	ago-22	sep-22	oct-22	nov-22	dic-22
UTE 01. Cenia-Maestrazgo	0,27	0,38	0,51	0,76	0,67	0,75	0,78	0,85	0,80	0,73	0,83	0,58
UTE 02. Mijares-Plana de Castellón	0,55	0,57	0,59	0,82	0,78	0,76	0,81	0,81	0,71	0,76	0,78	0,71
UTE 03. Palancia-Los Valles	0,59	0,56	0,62	0,66	0,68	0,72	0,77	0,71	0,88	0,76	0,69	0,58
UTE 04. Turia	0,81	0,78	0,80	0,83	0,83	0,81	0,81	0,82	0,89	0,89	0,88	0,90
UTE 05. Júcar	0,65	0,59	0,62	0,65	0,69	0,69	0,69	0,70	0,75	0,78	0,72	0,92
UTE 06. Serpis	0,46	0,44	0,83	0,85	0,87	0,89	0,84	0,85	0,75	0,79	0,76	0,68
UTE 07. Marina Alta	0,20	0,22	0,57	0,96	0,95	0,95	0,95	0,95	0,97	0,97	0,94	0,81
UTE 08. Marina Baja	0,36	0,31	0,79	0,88	0,93	0,90	0,88	0,84	0,81	0,75	0,66	0,64
UTE 09. Vinalopó-Alacantí	0,58	0,57	0,84	0,91	0,86	0,82	0,79	0,79	0,83	0,84	0,83	0,84

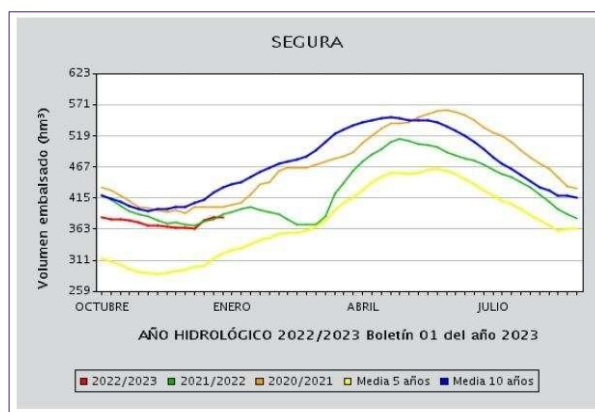
Normalitat ■ Prealerta ■ Alerta ■ Emergència ■

Font: Informe de seguiment de la sequera i l'escassetat en l'àmbit territorial de la CHX

3.2. SEGURA

El volum del conjunt del sistema d'embassaments del Segura va augmentar un 4,6% respecte al mes anterior i va continuar per damunt de la mitjana dels últims cinc anys i per davall dels últims 10 anys.

Capacitat total (hm ³)	Embassat a: 2/1/23 (hm ³)	% S./Capacitat total
1.140	382	33,7

Font: Butlletí hidrològic. MITERD

3.2.1. Seguiment d'indicadors d'escassetat.

En el següent mapa, així com en la taula, es pot observar com l'índex d'estat d'escassetat per a la UTE I (unitat territorial d'escassetat) de la conca del Segura, que és la que principalment concerneix a la província d'Alacant, es trobava en estat de prealerta. La UTE III que abasta una franja marginal del territori també es trobava en aquest estat.

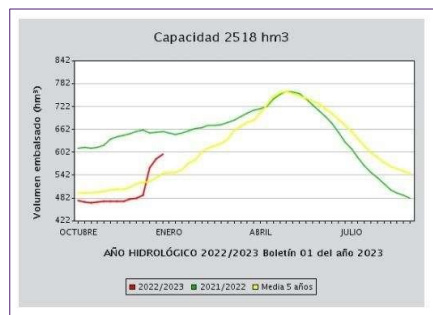

	UNIDAD TERRITORIAL	INDICE	SITUACIÓN	ESCENARIO		
ESCASEZ CONJUNTURAL	UTE I. Principal	0,382	PREALERTA	PREALERTA	0,537	CUENCA
	UTE II. Cabecera	0,301	PREALERTA	NORMALIDAD	0,227	TRASVASE
	UTE III. Rios MI	0,422	PREALERTA	NORMALIDAD		
	UTE IV. Rios MD	0,456	PREALERTA	NORMALIDAD		
	GLOBAL	0,382	PREALERTA	PREALERTA		

ESTAT DE LA DEMARCACIÓ HIDROGRÀFICA DEL SEGURA
Font: Índexs i informes de seguiment de la sequera de la CHS

3.2.2. Transvasament Tajo-Segura

El volum d'aigua emmagatzemat (597 hm³) en el conjunt d'embassaments Entrepeñas-Buendía a la fi de mes va ascendir lleugerament respecte al mateix període del mes anterior (481 hm³) i es va situar un 8,5% per damunt de la mitjana dels últims 5 anys i un 10% per davall de l'any hidrològic passat.

Fuente: Butlletí hidrològic. MITERD

4. DANYS PUNTUALS I SEQUERA EN CULTIUS

4.1. DANYS

Les temperatures elevades dels últims mesos han tingut conseqüències negatives sobre els cultius des de diferents punts de vista. En alguns casos com en el dels **ametlers** i, sobretot, en **cítrics** es van produir floracions fora de temporada, especialment en la llimera. En el cas de les **hortalisses** van generar un solapament de cicles en els programes de plantació de les grans finques, algunes de les hortícoles afectades van ser l'api, carxofa, coliflor o encisam, principalment. Aquesta situació va provocar una acumulació de collita que en alguns casos, com el de les carxofes híbrides, es va quedar en camp per l'escassa demanda i per la falta de capacitat per a la seua conservació en cambres. A més, algunes hortalisses van presentar problemes de capacitat i cabdellat. Així mateix, aquesta calor va ocasionar l'escurçament dels cicles de desenvolupament d'algunes **plagues** així com la seua permanència en el temps. Addicionalment, aquestes temperatures combinades amb la humitat van elevar la incidència de **malalties fúngiques**.

5. ESTAT DELS CULTIUS

5.1. CEREALS DE GRA

5.1.1. Cereals d'hivern

En les principals àrees productores de secà del nord de la província es va aprofitar la saó del sòl amb les pluges de principis de mes per a impulsar les sembres de cereal que estaven molt alentides. Esta humitat, a més, va contribuir al desenvolupament de les plantacions prèvies. Al Comtat i a l'Alcoià els diferents estadis que es van observar van ser des del 10 (Primera fulla travessant el coleòptil) fins al 12 (Primera fulla desplegada). En l'Alt Vinalopó es va apreciar un bon desenvolupament de les parcel·les germinades.

Al Baix Vinalopó van aparéixer les primeres brotades d'ordi i es van plantar tardanament noves parcel·les en les zones tradicionals d'Elx, aprofitant la saó de les pluges de meitat de mes.

Cereal (Agres). **Font:** OCA Comtat-Alcoià.

Cereal (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó.

5.2. LLEGUMINOSES

Al llarg del mes es van realitzar sèmbrs de lleguminoses al Comtat i en l'Alcoià, trobant-se en la fase de desenvolupament de les fulles, entre la primera i la segona fulla vertadera.

Lleguminosa (Alfara). **Font:** OCA Comtat-Alcoià.

5.3. FARRATGERES

- **Alfals**

Al Baix Vinalopó va seguir el desenvolupament normal en les zones habituals de Crevillent, Elx i Santa Pola. Es van realitzar nous talls per la bonança de temperatura de gran part del mes.

5.4. INDUSTRIALS

- **Espígol**

Al Comtat i a l'Alcoià, finalitzada la recol·lecció, no estava prevista la realització de labors fins a la primavera.

5.5. TUBERCLES

- **Moniato**

Es van mantindre les arrancades de moniato *roig* i *blanc* al Baix Segura.

- **Creïlla**

En l'Alt Vinalopó va prosseguir la recol·lecció de les últimes parcel·les de creïlla de *verdete* amb bona qualitat i menor producció de l'esperada. Al Baix Vinalopó les plantes van seguir el seu desenvolupament i van començar les arrancades d'aquesta creïlla a meitat de mes, amb alguna dificultat inicial a causa de l'excessiva humitat del sòl. Al Baix Segura la recollida de creïlla de *verdete* es va iniciar a principis de mes amb irregularitat de grandària en els tubercles i problemes d'espellat de la pell perquè es va anticipar la collita. En aquesta comarca van continuar les sèmres de creïlla de collita.

Creïlla de *verdete* (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó.

5.6. HORTALISSES

Al Baix Segura van prosseguir els trasplantaments d'api, bròcoli i encisam, i al Baix Vinalopó els de coliflor i col.

• Bledes

Al Baix Segura la disponibilitat de fulla per a recol·lectar va ser alta a causa de les elevades temperatures. Las dimensions i qualitat del producte van ser adequades.

• Alls

En l'Alt Vinalopó el cultiu va prosseguir el seu desenvolupament amb normalitat. A causa de les plantacions escalonades algunes parcel·les es van trobar en recol·lecció, en el cas de l'all tendre i en període de plantació - nascència en les noves parcel·les.

Alls tendres (Villena). Font: OCA Alt Vinalopó.

• Carxofa

A les comarques del sud va prosseguir la collita, al Baix Vinalopó van predominar els capítols amb baixa compacitat i forma allargada a causa de les altes temperatures. Així mateix, la climatologia va afectar al Baix Segura tant la varietat tradicional *blanca de Tudela* com les híbrides. En el primer cas es va accelerar la recol·lecció de la producció del primer súmmum amb capítols de poca grandària per a mantindre'n la compacitat i es va produir acumulació de producte. En el segon cas es va incrementar la disponibilitat de tall i la grandària dels capítols perquè es van mantindre en el camp degut al excés d'oferta, l'escassa demanda i la falta de capacitat per a la seua conservació en cambres.

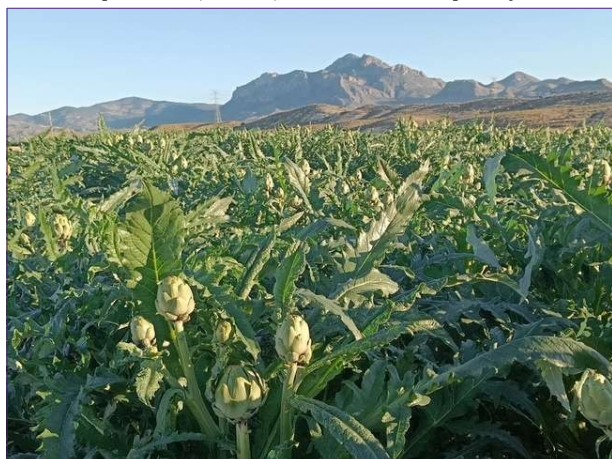
Al Vinalopó Mitjà va començar la recol·lecció a principis de mes de la varietat *blanca de Tudela* en poblacions com Asp, mentre que les tipus *calicó* van començar a mitjan mes esperant aconseguir calibres 12 o majors, que són els demandats pel mercat centreeuropeu, que n'és el principal destinatari. A l'Alacantí va prosseguir la recol·lecció de les grans plantacions en la zona de Mutxamel.

Tipus calicó (Novelda). **Font:** OCA Vinalopó Mitjà.

Algorfa. **Font:** OCA Baix Segura.

Mutxamel. **Font:** OCA Alacantí.

Elx. **Font:** OCA Baix Vinalopó.

Carxofa

• Api

Al Baix Segura l'increment de les temperatures va accelerar els cicles dels programes de plantació i la disponibilitat de tall es va mantindre constant durant tot el mes. Al Baix Vinalopó i en l'Alacantí, les plantacions escalonades es desenvolupaven amb normalitat.

En l'Alt Vinalopó va finalitzar la recol·lecció amb bona qualitat i estat sanitari excepte problemes puntuals de virosi.

- **Albergínia**

Van prosseguir els talls en hivernacle a les comarques més meridionals, amb una qualitat i color òptims i amb predomini del calibre M.

Api (Pilar de la Horadada). **Font:** OCA Baix Segura.

- **Bròcoli**

Al Baix Segura es va mantindre la recol·lecció amb elevats problemes de *botrytis* a causa de les altes temperatures unides a la humitat, com a conseqüència la major part de la producció es va destinar a la indústria. La compacitat de les pelles i la grandària del gra van ser adequats. Al Baix Vinalopó el cultiu va prosseguir el seu normal desenvolupament. Al Vinalopó Mitjà va arrancar la collita a principis de mes a Asp, mentre es van iniciar plantacions en algunes finques del Fondó de les Neus. A l'Alacantí en diverses parcel·les de Mutxamel estava finalitzant la recol·lecció, mentre en unes altres continuava. En l'Alt Vinalopó van concloure els talls amb un bon rendiment i qualitat.

Asp. **Font:** OCA Vinalopó Mitjà.

Mutxamel. **Font:** OCA Alacantí.

Bròcoli

- **Carabasseta**

En les poques plantacions en hivernacles del sud va prosseguir la recol·lecció amb una bona qualitat i un calibre que va anar disminuint al llarg del mes de M a P.

- **Carabassa**

Tant en l'Alt Vinalopó com en el Comtat i a l'Alcoià encara quedaven carabasses *cabell d'àngel* per recol·lectar, ja que en no haver-hi gelades es va allargar la fi de la campanya. Es va confirmar l'apuntat en informes anteriors quant a la reducció de collita.

- **Ceba**

Al Baix Segura es va mantindre l'arrancada de ceba tendra amb bulbs de qualitat i diàmetre òptims. Al Baix Vinalopó va prosseguir el desenvolupament de les plantacions amb el bulb ja visible emergint del terreny. Al Vinalopó Mitjà, es van solapar la recol·lecció i el desenvolupament del cultiu en diferents emplaçaments a Asp i al Fondó de les Neus, que són els municipis amb major superfície.

Ceba (Asp). **Font:** OCA Vinalopó Mitjà.

- **Xirivia**

En l'Alt Vinalopó es va mantindre la recol·lecció en les parcel·les de Villena amb bona qualitat. A causa de les altes temperatures el cultiu va arribar amb bastant massa foliar, la qual cosa va permetre prosseguir l'arrancada amb el capçal d'estiu.

- **Col**

A les comarques del sud va continuar la collita de **col llisa** al llarg del mes, així com el cabdellat i desenvolupament de les plantacions següents en el cicle, afavorides per les menors temperatures mitjanes. Les peces van comptar amb una compacitat òptima i un pes que va oscil·lar entre 1,5 kg-2 kg. En l'Alt Vinalopó va prosseguir la recol·lecció amb una bona qualitat del producte. Les **cols xineses** del Baix Vinalopó es van desenvolupar correctament.

Col llisa (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó.

• Coliflor

A les comarques del sud la producció de tall va oscil·lar al llarg del mes, així com el pes de mitjà de les pelles al Baix Vinalopó que va estar entre 1,1 kg i 1,75 kg, mentre que al Baix Segura es va mantindre en 1,5 kg. En l'Alt Vinalopó va finalitzar la recol·lecció de les poques parcel·les plantades amb producte de bona qualitat.

Coliflor (Mutxamel). **Font:** OCA Alacantí.

• Escarola

Al Baix Segura es va mantindre la disponibilitat de tall amb deficiències de cabdell en algunes parcel·les per les altes temperatures. El pes mitjà de les peces va estar entre 1kg i 2 kg.

- **Espàrrecs**

En l'Alt Vinalopó la majoria de les parcel·les es trobaven en la fase d'acumulació de reserves i/o sega per a preparar el cultiu per a la pròxima campanya, l'inici de la recol·lecció s'estimava, en funció de l'evolució de les temperatures, per a mitjans de febrer o principis de març.

- **Espinacs**

Al Baix Segura es van mantindre els talls amb una qualitat bona i dimensions de les fulles adequades.

- **Faves**

Al Baix Vinalopó va prosseguir la recollida iniciada en novembre en la varietat *mutxamel*. En alguns casos va haver-hi un mal quallat a causa de la combinació d'humitat amb altes temperatures, la qual cosa va produir una disminució de collita a més d'atacs de rosegue en les baines.

- **Fenoll**

A l'Alacantí va finalitzar la collita.

- **Bajoca fina**

Al Baix Vinalopó va continuar la recol·lecció en els hivernacles amb baines de dimensions i qualitat apropiades.

- **Encisam**

Al Baix Vinalopó les superfícies d'encisams plantats en els últims dies de l'estiu s'aproximaven al final del cicle, al mateix temps que la varietat *romana* continuà la seua recol·lecció. Es van continuar realitzant plantacions a principis de mes. Al Baix Segura aquesta varietat va patir de compacitat pel fet que tendeixen a espigolar-se per les altes temperatures. Els encisams van presentar un pes que va fluctuar entre 0,8 kg i 1,5 kg. La quantitat de peces que van presentar problemes de *tipburn* i alternària va anar augmentant.

Al Baix Segura la disponibilitat d'encisam *iceberg* va augmentar perquè es va reduir el cicle del cultiu degut a les elevades temperatures. Les deficiències de qualitat van ser causades per la fisiopatia *tipburn*. En aquesta mateixa comarca la varietat *little gem* va prosseguir la seua recol·lecció amb un solapament de cicles causat la calor, que també va contribuir a la presència de *tipburn* i alternària.

A l'Alacantí les diferents zones cultivades a Alacant i Mutxamel van seguir el seu desenvolupament amb normalitat.

Alacant. **Font:** OCA Alacantí.

Pilar de la Horadada. **Font:** OCA Baix Segura.

Encisam

- **Nap**

En l'Alt Vinalopó estava finalitzant la recol·lecció d'aquest cultiu amb molt bona qualitat per a aquesta època de l'any, si bé les exigències de qualitat en aquesta arrel han augmentat considerablement.

- **Napicol**

En l'Alt Vinalopó prosseguí la recollida amb un producte de bona qualitat a pesar que va continuar la presència de bacteris (xanthomones) en la fulla. Al final del cultiu es van trobar alguns danys per mosca de la col, cucs grisos i cucs del filferro, comuns en aquesta fase del cultiu, però sense minvaments significatius en la producció ni en la qualitat.

Villena. **Font:** OCA L'Alt Vinalopó.

- **Cogombre**

Al Baix Vinalopó va anar disminuint la disponibilitat de tall progressivament en els hivernacles perquè la campanya estava arribant a la seua fi. La progressió de la qualitat dels fruits va ser també a la baixa, amb menor calibre i majors irregularitats.

- **Julivert i altres aromàtiques**

Al Baix Vinalopó els nous cultius de julivert es van desenvolupar sense problemes amb els consegüents talls successius.

- **Pimentó**

Al Baix Segura en la zona d'hivernacles de Pilar de la Horadada va començar la plantació de pimentons.

Pimentó (Pilar de la Horadada). **Font:** OCA Baix Segura.

- **Romanesco**

Al Baix Segura es va iniciar la recol·lecció de romanesco.

- **Tomaca**

La disponibilitat de tall de tomaca *acostellada* en els hivernacles del Baix Vinalopó va anar reduint-se al llarg del mes per la lleugera baixada de les temperatures nocturnes. Els fruits van presentar bona qualitat i maduresa òptima, amb predomini de la grandària G-GG. En aquesta mateixa comarca la quarta setmana del mes es va començar a recol·lectar tomaca *daniela* amb una disponibilitat i estat de maduresa que van anar creixent fins a finals de mes.

Romanesco (Orihuela). **Font:** OCA Baix Segura.

• Carlota

En l'Alt Vinalopó d'una banda estaven finalitzant les recol·leccions i per un altre continuaven les sèmres sota manta tèrmica per a recollides des de mitjan maig fins a primers de juliol. La producció collida va tindre bona qualitat, amb problemes puntuals per cuc del filferro. Les arrancades encara es pogueren realitzar amb el capçal d'estiu ja que el cultiu ha arribat amb bastant massa foliar a aquesta època de l'any. Quant a les sèmres sota manta tèrmica ja estaven pràcticament acabades i algunes parcel·les ja mostraven les primeres fulles vertaderes, i en unes altres apareixien els cotilèdons.

Carlota (Villena). **Font:** OCA Alt Vinalopó.

5.7. CÍTRICS

5.7.1. El Baix Segura

Esp. ^a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	<i>Clementina clemenules</i>	C	C	F	A la fi de desembre va concloure la recol·lecció. Les primeres setmanes els fruits van tindre una qualitat i maduresa òptimes, disminuint aquestes conforme avançava el mes.
MR	<i>Clementina oro grande</i>	C	F		A mitjan mes va finalitzar la collita. Els fruits es van envasar directament en el camp perquè la pell havia adquirit la coloració adequada a causa del descens de les temperatures nocturnes.
MR	<i>Clemenvilla</i>	C	C	C	A mesura que va avançar desembre el ritme de tall va disminuir perquè havia finalitzat la recol·lecció en les zones més precoces. Els fruits es trobaven en condicions bones de qualitat. L'última setmana s'havia recollit el 60% de la collita.
MR	<i>Nadorcott</i>			I	Cap a finals de mes va començar tímidament la recol·lecció en les parcel·les més precoces.
NR	<i>Navelina</i>	C	C	C	Van prosseguir els talls amb un ritme constant. La qualitat dels fruits era òptima i la seua coloració va anar millorant amb l'avanç del mes i el descens de les temperatures nocturnes.
LI	<i>Fina</i>	C	C	C	A la fi de mes s'havia collit el 45% de la producció, el ritme de recol·lecció del <i>fi</i> 49 va disminuir i va prosseguir l'últim tall del <i>fi</i> 95. El nombre de dies en cambres de desverdit va passar de 5-6 a principis de desembre a 1-2 en l'última setmana.
PO	<i>Aranja roja</i>	C	C	C	Va prosseguir la recol·lecció a ritme baix durant tot el mes seleccionant els fruits de major grandària i introduint aquests en cambres de desverdit durant un període de 2-4 dies. El mes va concloure amb el 40% de la producció recollida.

a. Espècie: MR (Mandariner), NR (Taronger) i LI (Llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principis (1), mitjans (15) i finals (30) de mes: I (Inici de la recol·lecció), C (La recol·lecció continua) i F (Fi de la recol·lecció).

5.7.2. El Baix Vinalopó

En mandarines va continuar la recol·lecció de les clementines *oro grande* i *clemenules* mentre altres més tardanes prosseguien la seua maduració. Es va apreciar una disminució de collita a causa de les pluges de primavera i els problemes de quallat que van generar, així com per les altes temperatures de l'estiu que van provocar caigudes de fruit quallat. Quant a les taronges, la campanya de *navelina* continuà sense incidències, excepte la menor producció estimada. Es van mantindre els talls de llima *fina* on també es preveia un descens de collita, encara que menys pronunciat que en la resta de cítrics.

5.7.3. La Marina Alta

Va finalitzar la lluita contra aranya roja, trips de l'orquídia i poll roig de Califòrnia i es va mantindre contra la mosca de la fruita. Es van aplicar fungicides preventius per a la caiguda de la fulla per l'excés d'humitat. Es van iniciar els tractaments per a contindre el despreniment dels fruits de segona part de la campanya com a taronges *nàvel lane late*, *nàvel powell* i *València Late* i mandarina híbrida *nadorcott*.

Esp. ^a	Varietat	Recol·lecció ^b			Observacions
		1	15	30	
MR	<i>Clementina clemenules</i>	C	F		Finalitzà la campanya la tercera setmana del mes.
MR	<i>Clemenvilla</i>	C	C	C	Les precipitacions van interrompre la recol·lecció la segona setmana de desembre. A la fi de mes es van collir les últimes parcel·les amb uns fruits adequadament madurs però amb afeccions per alternària.
MR	<i>Ortanique</i>			I	A la fi de mes va arrancar la recollida de parcel·les precoces amb grandàries no excessivament grans i un estat de maduresa i color òptims.
MR	<i>Tang gold</i>			I	A la fi de mes es va iniciar la recol·lecció de les parcel·les més precoces «a arbre net».
NR	<i>Navelina</i>	C	C	C	A la fi de mes es donava l'últim passe a moltes parcel·les. La taronja es trobava en un estat de maduresa apropiat i es van observar fruits amb deficiències per clareta.
NR	<i>Sal·lustiana</i>	C	C	C	Va prosseguir la recol·lecció durant tot el mes amb un ritme lent. Els fruits van tindre un a maduresa i qualitat òptimes.
PO	<i>Aranja roja</i>	I	C	C	A principis de desembre van començar els talls «a arbre net» en les plantacions més joves que disposaven de fruits amb bona grandària comercial.

a. Espècie: MR (Mandariner), NR (Taronger) i LI (Llimera).

b. Estat de la recol·lecció a principis (1), mitjans (15) i finals (30) de mes: I (Inici de la recol·lecció), C (La recol·lecció continua) i F (Fi de la recol·lecció).

5.7.4. L'Alacantí

Va finalitzar la recol·lecció de la mandarina híbrida *clemenvilla*, amb una producció menor a la de l'any anterior. La mandarina híbrida *nadorcott* va iniciar el viratge de color i s'estimava una collita mitjana, es van apreciar fruits provinents d'una segona floració que previsiblement no aconseguiran el calibre comercial.

Mandarina ortanique (Sanet i Negrals)

Mandarina nadorcott (Sanet i Negrals)

Taronja lane Late (Sanet i negrals)

Font: Secció estudis Alacant.

5.8. FRUITERS

En totes les comarques es van generalitzar les labors de poda, els tractaments d'hivern, les aportacions de matèria orgànica, l'adobament i l'eliminació d'arbres morts per a replantació a la primavera, entre altres. Cal destacar que fins al moment l'acumulat d'hores fred era molt baix respecte a altres anys. Si es manté aquesta tendència, podria arribar a afectar la brotada primaveral.

• **Alvocat**

A la Marina Alta va començar la recol·lecció d'alvocat *hass* la primera setmana del mes, mentre que a la Marina Baixa van prosseguir els talls iniciats una setmana abans.

Alvocat (Pego). *Font:* OCA Marina Alta.

• **Garrofera**

Va començar la poda en les diferents comarques productores, alhora que va prosseguir el quallat i el desenvolupament normal dels fruits. A més, es van realitzar labors de fertilització i tractament de males herbes.

• **Caqui**

A la Marina Baixa havia conclòs la recol·lecció. Al Baix Vinalopó quedava molt poca fruita per collir i es van iniciar les tasques de poda i conreu.

• **Magraner**

Finalitzada la recollida, la baixada de temperatures nocturnes accelerà l'engroguiment i la caiguda fisiològica de la fulla. Conseqüentment, es va aprofitar aquest període per a realitzar labors d'esporgada.

• **Palmera datilera**

La recol·lecció va prosseguir, amb fruits madurs encara en l'arbre l'últim terç del mes degut a l'alternança de temperatures suaus pel dia i ja més fresques, en general, a la nit, el que va allargar el

cicle més de l'habitual. Entre la primera i la tercera setmana es va procedir a podar les palmeres, moment que s'aprofita també per a encaperutxar o lligar les palmes per a palma blanca.

Magraners (Elx). **Font:** OCA Baix Vinalopó.

Palmera datilera (Elx). **Font:** OCA Baix Vinalopó.

- **Nispro**

A la Marina Baixa estava acabant la floració. Degut a les elevades temperatures es va observar una gran disparitat de fases, arbres en flor i altres amb els fruits bastant desenvolupats. Algunes varietats primerenques ja comptaven amb fruits quasi madurs.

Nispro (Callosa d'en Sarrià). **Font:** OCA Secció estudis Alacant.

5.9. AMETLER

En totes les comarques es van fer tasques de poda, empeltat, conreu, femat i reposició de faltes. En alguna comarca com el Baix Vinalopó es va apreciar l'inici de la brotada en alguns arbres, possiblement a causa de les temperatures suaus i a les pluges.

5.10. VINYA DE TAULA

Finalitzà la campanya de raïm de taula l'última setmana del mes amb la verema de la varietat *aledo* al Vinalopó Mitjà.

5.11. VIVERS VINYA

En l'Alt Vinalopó havia conclòs pràcticament la recol·lecció dels planters de vinya i va començar el condicionat de les parcel·les per a la pròxima campanya.

Ametlers (Benilloba). **Font:** OCA Comtat-Alcoià.

5.12. OLIVERA

Al Comtat i a l'Alcoià va finalitzar la recol·lecció.

En l'Alt Vinalopó es trobaven en plena collita, amb diferents percentatges d'oliva recollida en funció de cada zona. Quedaven entre dues i tres setmanes de campanya, excepte en el cas de Beneixama que la mantindrà, i Banyeres de Mariola, que a causa de la baixa producció, no tenia previst iniciar la recol·lecció fins a gener. En general, la qualitat va ser bona, si bé en les últimes entrades es van apreciar bastants picades de mosca. El rendiment va ser menor a l'esperat pel fet que l'oliva estava entrant en l'almàssera molt sencera per les temperatures, ja que les gelades deshidraten l'oliva i el contingut en oli s'eleva. Quant a la producció, encara que es va observar un minvament considerable respecte a la campanya anterior, estava sent millor que l'estimació inicial en quasi totes les zones. Les varietats tipus *blanqueta* sofriren menor minvament de collita que la resta.

Al Vinalopó Mitjà va concloure la campanya amb el tancament de les almàsseres la tercera desena del mes. Els rendiments van ser en general molt baixos, amb una mitjana entorn del 20%. La producció va ser molt limitada, similar a la de l'any passat.

Tant a la Marina Alta com a la Marina Baixa es va mantindre la recol·lecció. S'esperava una reducció de collita, principalment en les parcel·les de secà en aquesta última.

A l'Alacantí va concloure la recollida en les àrees més càlides, mentre que en les més fredes estava prevista la finalització les primeres setmanes de gener. Els rendiments van ser diferents segons ubicació, aconseguint una mitjana del 20% a la Torre de les Maçanes. En totes les zones productores de la comarca es va estimar un important descens de la collita.

Al Baix Vinalopó per a finals de mes la recol·lecció de gran part de les plantacions ja s'havia enviat a les almàsseres, amb notable baixada de les produccions. Posteriorment es va procedir a llaurar el terreny i a la poda.

El seguiment poblacional de *Bactrocera oleae* va finalitzar el quatre de desembre.

Oliveres (Xixona). **Font:** OCA Alacantí.

Alacant, 30 de gener de 2022

Secció d'Estudis Agraris

- i Des del mes d'agost de 2018 l'estació de la Xarxa SIAR de Callosa d'en Sarrià (malla) no es contempla per a calcular la mitjana provincial.
- ii El % d'humitat d'un sòl en la capa superficial mesura la relació entre l'aigua disponible (AD) i una quantitat d'aigua disponible total de 25 mm ($ADT = \text{volum contingut a capacitat de camp} - \text{volum contingut en punt de pansiment}$). La profunditat a la qual equival aquesta ADT depèn del tipus de sòl (oscil·la entre 20 i 25 centímetres per a un sòl franc, per exemple). El % d'humitat del sòl respecte a la reserva màxima ($R_{\text{màx}}$) fa referència en canvi a la quantitat d'ADT que un sòl pot retindre en un volum que aconsegueix la profunditat de les arrels, donant informació per tant de les capes més profundes del perfil.
- iii L'índex de precipitació estandarditzat (SPI) és un índex normalitzat que representa la probabilitat d'ocurrència d'una quantitat de pluja comparada amb la climatologia de precipitació en una certa localització geogràfica i sobre un període llarg de referència. El seu valor numèric representa el nombre de desviacions estàndard de la precipitació caiguda al llarg del període d'acumulació de què es tracte respecte de la mitjana, una vegada que la distribució original de la precipitació ha sigut transformada a una distribució normal. Els valors negatius representen un dèficit de precipitació mentre que els valors positius indiquen un superàvit de pluja. La intensitat d'un esdeveniment de sequera es pot classificar d'acord amb la magnitud del valor negatiu del SPI de manera que quant majors siguen els valors absoluts de l'índex negatiu més seriós serà l'esdeveniment. (**Font:** AEMET)
- iv A partir de l'Informe de Seguiment d'Indicadors de Sequera elaborat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, s'ha estat realitzant un seguiment dels escenaris de sequera de tots els sistemes que afecten la província de València mesurat a partir dels Índexs d'Estat de Sequera. El mes de desembre de 2018 va haver-hi un canvi de metodologia de manera que a partir d'ara es realitzarà un seguiment dels escenaris d'escassetat mesurat a partir dels Índexs d'Estat d'Escassetat, extret de l'Informe de Seguiment de la Sequera i l'Escassetat elaborat per la CHX. Tal com s'explica en aquest informe, els indicadors d'escassetat reflecteixen la impossibilitat, de manera conjuntural, d'atendre les demandes en situacions de reduïda disponibilitat hídrica i, alhora, serveixen com a instrument d'ajuda en la presa de decisions relatives a la gestió dels recursos hídrics en aqueixes situacions. Per a això, en cada unitat territorial s'han triat diversos indicadors relacionats amb la disponibilitat de recursos, de manera que reflecteixen el risc de no satisfer les demandes d'aigua. Les variables triades en la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer han sigut les precipitacions mesurades en les estacions meteorològiques, les aportacions dels rius en les estacions d'aforament i les aportacions d'entrades a embassaments, les evolucions dels nivells piezomètrics en els aqüífers i els volums embassats. Amb la ponderació i agregació de les diferents variables s'obté l'índex d'estat únic de cada Unitat Territorial d'Escassetat (UTE). El rang de valors de l'índex d'estat va de 0 a 1 i permet classificar la situació d'escassetat en els quatre nivells següents:

Descripción	Valor del indicador/IEE	Estado/escenario
Ausencia de escasez	1,00-0,50	NORMALIDAD
Escasez moderada	0,50-0,30	PREALERTA
Escasez severa	0,30-0,15	ALERTA
Escasez grave	0,15-0,00	EMERGENCIA

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

Igual que amb els escenaris de sequera, el pas d'uns escenaris d'escassetat a uns altres és progressiu i requereix d'una certa permanència en el temps mantenint el mateix valor abans de canviar d'escenari, d'acord amb les taules següents:

Escenario de partida	Entradas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Normalidad	< 0,5	3 meses consecutivos	Prealerta
	< 0,3	2 meses consecutivos	
Prealerta	< 0,3	2 meses consecutivos	Alerta
Alerta	< 0,15	2 meses consecutivos	Emergencia

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

Escenario de partida	Salidas		
	Condición IEE	Durante	Escenario final
Prealerta	$\geq 0,50$	3 meses consecutivos	Normalidad
Alerta	$\geq 0,50$	2 meses consecutivos	Prealerta
	$\geq 0,30$	4 meses consecutivos	
Emergencia	$\geq 0,50$	1 mes	Alerta
	$\geq 0,30$	2 meses consecutivos	
	$\geq 0,15$	4 meses consecutivos	

Font: CHX (Confederació Hidrogràfica del Xúquer)

